

OBSAH

Jednotlivá ustanovení zpracovali	XIII
Seznam zkratk	XV
Seznam předpisů citovaných v komentáři	XVIII
Předmluva k prvnímu vydání	XXII
Úvod ke druhému vydání	XXIII

ZÁKON č. 359/1999 Sb., O SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANĚ DĚTÍ

§ 1–4a	ČÁST PRVNÍ úvodní ustanovení	1
§ 1	Sociálně-právní ochrana dětí	1
§ 2	Pojem dítěte [1]; Osobní a územní působnost zákona [2, 3]	25
§ 3	Zřízení Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí	48
§ 4	Věcná příslušnost správních úřadů [1] a působnost dalších subjektů v sociálně-právní ochraně [2]	49
§ 4a	Vymezení některých pojmů	65
§ 5–9a	ČÁST DRUHÁ Základní ustanovení sociálně-právní ochrany	81
§ 5	Základní zásada sociálně-právní ochrany	81
§ 6	Pojem ohroženého dítěte	94
§ 7	Všeobecné oznamovací oprávnění	123
§ 8	Právo dítěte na poskytnutí odpovídající pomoci [1] a jeho participační práva [2, 3]	128
§ 9	Právo rodičů a jiných osob odpovědných za výchovu na poskytnutí pomoci při výkonu jejich rodičovských práv a povinností	135
§ 9a	Intervenční povinnost orgánu sociálně-právní ochrany [1]; Zásada proporcionality a subsidiarity opatření sociálně-právní ochrany [2]; Postup <i>lege artis</i> [2, druhá za stř.]; Povinnost řídit se standardy kvality sociálně-právní ochrany [3, 4]	138
§ 10–38b	ČÁST TŘETÍ Opatření sociálně-právní ochrany	145
§ 10–13a	HLAVA I Preventivní a poradenská činnost	145
§ 10	Některé činnosti orgánů sociálně-právní ochrany [1, 3 a), b)]; Úkoly územních korporací v samostatné působnosti [2]; Základní nástroje sociální práce [3 c)–e), 5]; Všeobecná oznamovací povinnost [4]	145
§ 10a	Zvláštní oznamovací povinnosti	158
§ 11	Poradenská činnost	163
§ 12	Uložení povinnosti využít odbornou poradenskou pomoc mimo výchovná opatření [1, 3]; Povinná pomoc po nařízení ústavní výchovy [2]	168
§ 13	Správní výchovná opatření	181
§ 13a	Soudní výchovná opatření dočasného umístění dítěte v zařízení	194

§ 14–18	HLAVA II Opatření na ochranu dětí	211
§ 14	Aktivní legitimace k podání návrhu soudu [1]; Postup před podáním návrhu soudu [2]; Některé náležitosti návrhu [3]; Vyjádření k určení ústavu, do kterého má být dítě umístěno nebo přemístěno [4]; Aktivní legitimace k podání návrhu soudu na zrušení přijatých opatření [5]; Podnětové oprávnění [6]; Součinnost při výkonu rozhodnutí soudu [7 až 11]	211
§ 15	Zajištění neodkladné – okamžité péče	241
§ 16	Podání návrhu na vydání „rychlých“ předběžných opatření	243
§ 16a	Posouzení nutnosti dalších opatření při předání dítěte do cizí péče bez rozhodnutí soudu [1]; Poskytování pomoci osobě, která převzala dítě do péče [2]	253
§ 17	Hromadné opatrovnictví a poručenství	256
§ 18	zrušen	287
§ 19	HLAVA III Činnost orgánů sociálně-právní ochrany při svěřením dítěte do výchovy jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte	288
§ 19	Činnost orgánu sociálně-právní ochrany před a při umístění dítěte v cizí péči rodinné [1]; Dohled nad úspěšností osvojení [1, písm. d)]; Aktivní legitimace úřadu práce k podání návrhu ve věcech výživného [2]; Změna okolností při předpěstounské a předadopční péči [3]; Dozor nad dětmi v cizí péči rodinné [4]	288
§ 19a–27	HLAVA IV Zprostředkování osvojení a pěstounské péče	295
§ 19a	Vymezení činností, které tvoří obsah zprostředkování osvojení a pěstounské péče [1]; Zákaz provádět výběr konkrétního osvojitele nebo pěstouna pro určité dítě jinými osobami a orgány, než jsou orgány sociálně-právní ochrany dětí [2]	295
§ 20	Zprostředkování osvojení a pěstounské péče orgány sociálně-právní ochrany	301
§ 21	Postup obecního úřadu obce s rozšířenou působností při zprostředkování osvojení a pěstounské péče	306
§ 22	Vedení evidence pro zprostředkování osvojení a pěstounské péče krajským úřadem	314
§ 23	zrušen	324
§ 24	Zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče krajským úřadem	324
§ 24a	zrušen	330
§ 24b	Přerušování zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče krajským úřadem	330
§ 24c	Vyřazení z evidence dětí nebo evidence žadatelů vedené krajským úřadem	333
§ 24d	Postup ministerstva při zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče	338
§ 25	Zprostředkování osvojení Úřadem	339
§ 26	Postup Úřadu při osvojení dítěte z ciziny do České republiky	348
§ 27	Odborné posuzování pro účely zprostředkování osvojení a pěstounské péče	349
§ 27a	HLAVA V Pěstounská péče na přechodnou dobu	361

§ 27a	Zvláštní evidence pěstounů na přechodnou dobu [1, 3, 5, věta poslední, 6]; Řízení o zařazení do zvláštní evidence pěstounů na přechodnou dobu [1, věta druhá a třetí, 2, 5]; Důvody pro svěření dítěte do pěstounské péče na přechodnou dobu soudem [7]; Dozor soudu, předepsané důkazy, změna poměrů [8]; Omezení doby trvání pěstounské péče na přechodnou dobu [9]	361
§ 28–30	HLAVA VI Ústavní výchova a ochranná výchova	370
§ 28	Umístění dítěte do zařízení pro výkon ústavní výchovy	370
§ 29	Sledování výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy	374
§ 30	Pobyt dítěte mimo ústav	403
§ 31–34	HLAVA VII Péče o děti vyžadující zvýšenou pozornost	413
§ 31	Účel sociální práce s ohroženými dětmi [1]; Sociální kuratela pro děti a mládež [2, 3]	414
§ 32	Preventivní činnost obecního úřadu [1]; Preventivní činnost obecního úřadu obce s rozšířenou působností [2]; Některé zásady sociální práce s ohroženými dětmi [3]; Zvláštní úkoly sociální kurately [4]	419
§ 33	Hromadné účastenství v trestním a přestupkovém řízení	423
§ 34	Součinnost kurátora pro děti a mládež s věznicemi [1–5], popřípadě ústavy pro výkon zabezpečovací detence [5]	436
§ 35–36	HLAVA VIII Sociálně-právní ochrana ve vztahu k cizině	445
§ 35	Působnost Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí	445
§ 35a	Vydání potvrzení pro účely uplatňování nároků dítěte na výživné z ciziny	460
§ 36	Zajišťování návratu dětí nacházejících se v cizině bez doprovodu	461
§ 37	HLAVA IX Sociálně-právní ochrana ve zvláštních případech	467
§ 37	Poskytování sociálně-právní ochrany nezletilým cizincům bez doprovodu rodičů nebo jiných odpovědných osob	467
§ 38–38b	HLAVA X Komise pro sociálně-právní ochranu dětí a poradní sbory ..	472
§ 38	Zřízení komise pro sociálně-právní ochranu [1] a její působnost [2]; Jmenování a odvolávání členů komise [3]; Jednací řád komise [4 až 6]; Náhrada ušlého příjmu za účast na jednání komise [7]	472
§ 38a	Poradní sbor kraje a hl. města Prahy	480
§ 38b	Poradní sbor MPSV	485
§ 39–47	ČÁST ČTVRTÁ Zařízení sociálně-právní ochrany	489
§ 39	Výčet typů zařízení [1]; Okruh zřizovatelů [2]	489
§ 40	Zařízení odborného poradenství pro péči o děti	495
§ 41	Zařízení sociálně-výchovné činnosti	496
§ 42	Účel zařízení, okruh oprávněných osob a další základní ustanovení	497
§ 42a	Základní činnosti a práva a povinnosti stran právního poměru při poskytování služby	524
§ 42b	Povinnost hradit ošetřovné [1, 2]; Působnost správních orgánů k rozhodování o ošetřovném v prvním stupni a v odvolacím řízení [3] ..	538
§ 42c	Výše ošetřovného a její krácení	542

§ 42d	Částečné nebo úplné osvobození od povinnosti hradit ošetřovné	545
§ 42e	Ošetřovné vyměřené ze sirotčího důchodu	548
§ 42f	Splatnost [1], krácení [2] a vyúčtování ošetřovného [3]	549
§ 42g	Vznik a trvání nároku na státní příspěvek [1, 3 písm. c)]; Účelovost využití státního příspěvku [2]; Výše státního příspěvku a jeho krácení [3]; Zánik nároku na státní příspěvek [4]	550
§ 42h	Splatnost a platební podmínky	561
§ 42i	Formální předpoklady pro vznik nároku na příspěvek a jeho výplatu	563
§ 42j	Zánik nároku na státní příspěvek [1]; Nedoplatky [2] a přeplatky [3]; Stavení lhůt [4]	564
§ 42k	Ohlašování jiných změn než změn v počtu chovanců [1, 2]; Povinnost vrátit neprávem vyplacené částky [3] a její prekluze [4]; Řízení o vrácení neprávem vyplacené částky [5]	565
§ 42l	Řízení o státním příspěvku [1, 2]; Náležitosti žádosti [3, 4]	567
§ 42m	Pověřenec zřizovatele ve věcech státního příspěvku	569
§ 42n	Změny nároku v důsledku změn počtu chovanců a jejich oznamování	570
§ 43	Výchovně rekreační tábory pro děti	572
§ 44	zrušen	574
§ 45	zrušen	575
§ 46	zrušen	575
§ 47	zrušen	575
§ 47a–47za	ČÁST PÁTÁ Pěstounská péče	577
§ 47a–47d	HLAVA I Práva a povinnosti při výkonu pěstounské péče	577
§ 47a	Práva a povinnosti osoby pečující a osoby v evidenci	577
§ 47b	Vymezení smluvních stran [1, 4]; Subsidiární správní rozhodnutí [2]; Závaznost individuálního plánu ochrany dítěte [3]; Povinnost sledovat naplňování dohody [5]; Zásada jedinství dohody a výjimka v případě vyloučení manžela z okruhu společně posuzovaných osob [6, 7]	585
§ 47c	Doba trvání dohody, její výpověď a výpovědní důvody	600
§ 47d	Státní příspěvek na výkon pěstounské péče	606
§ 47e–47n	HLAVA II Dávky pěstounské péče	613
§ 47e	Okruh dávek pěstounské péče	613
§ 47f	Nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte a jeho výše	614
§ 47g	Výluky z nároku na příspěvek na úhradu potřeb dítěte	616
§ 47h	Příspěvek při ukončení pěstounské péče	618
§ 47i	Nárok na odměnu pěstouna	618
§ 47j	Výše odměny pěstouna	622
§ 47k	Posuzování odměny pěstouna pro účely daně z příjmů a některých druhů pojištění	627
§ 47l	Příspěvek při převzetí dítěte	629
§ 47m	Příspěvek na zakoupení osobního motorového vozidla	629
§ 47n	Společná pěstounská péče manželů	630
§ 47o–47za	HLAVA III Společná ustanovení o dávkách pěstounské péče	632

§ 47o	Okruh oprávněných osob	632
§ 47p	Vznik nároku na dávku péstounské péče a na její výplatu	636
§ 47q	Změna nároku na dávku péstounské péče	640
§ 47r	Zánik nároku na dávku péstounské péče	642
§ 47s	Přechod nároku na dávku péstounské péče	644
§ 47t	Způsob výplaty dávek péstounské péče	645
§ 47u	Příjemce a zvláštní příjemce dávky péstounské péče	646
§ 47v	Řízení o dávkách péstounské péče	648
§ 47w	Náležitosti žádosti	650
§ 47x	Odvolání	650
§ 47y	Povinnosti příjemce a žadatele o dávku	651
§ 47z	Přeplatky	652
§ 47za	Povinnost sdělovat údaje	653
§ 48–50	ČÁST ŠESTÁ Poskytování sociálně-právní ochrany pověřenými osobami	655
§ 48	Výkon sociálně-právní ochrany pověřenými osobami	655
§ 49	Vydávání pověření	666
§ 49a	Odborná způsobilost pro poskytování sociálně-právní ochrany pověřenými osobami	681
§ 50	Odnětí pověření	688
§ 50a	ČÁST SEDMÁ Inspekce poskytování sociálně-právní ochrany ...	691
§ 50a	Postup při inspekci sociálně-právní ochrany	691
§ 51–58b	ČÁST OSMÁ Společná ustanovení	693
§ 51	Povinnosti orgánů sociálně-právní ochrany při sdělování údajů	693
§ 52	Oprávnění vstupovat do domácnosti [1] a úřední licence k pořizování obrazových a zvukových záznamů [2]	703
§ 53	Povinnosti státních orgánů, dalších právnických a fyzických osob a pověřených osob	709
§ 53a	Informační systém sociálně-právní ochrany dětí	719
§ 54	Vedení evidence a spisové dokumentace	723
§ 55	Spisová dokumentace o dětech vedená obecními úřady obcí s rozšířenou působností	729
§ 56	Spisová dokumentace o dětech vedená jinými orgány sociálně-právní ochrany dětí	743
§ 57	Mlčenlivost [1, 2]; Oprávnění ke zpracování osobních údajů [3]	743
§ 58	Náklady vzniklé v souvislosti s výkonem sociálně-právní ochrany	751
§ 58a	Charakter působnosti úřadu územních samosprávných celků	753
§ 58b	Zmocňovací ustanovení	753
§ 59–59l	ČÁST DEVÁTÁ Přestupky	757
§ 59	Obecné přestupky na úseku sociálně-právní ochrany	757

§ 59a	Přestupek bránění dozoru nad výkonem ústavní výchovy a ochranné výchovy	768
§ 59b	Přestupek nesplnění povinnosti sdělit bezplatně údaje	769
§ 59c	Přestupek nesplnění oznamovací povinnosti	772
§ 59d	Přestupky rodičů a dalších osob odpovědných za výchovu dítěte	774
§ 59e	Přestupky ředitele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc	776
§ 59f	Přestupky osob pověřených k výkonu sociálně-právní ochrany	778
§ 59g	Přestupky provozovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc ..	783
§ 59h	Příslušnost k projednávání přestupků	785
§ 59i	zrušen	787
§ 59j	zrušen	787
§ 59k	zrušen	788
§ 59l	zrušen	788
§ 60–64	ČÁST DESÁTÁ Řízení a místní příslušnost	789
§ 60	Požadavky na formu žádosti	789
§ 61	Místní příslušnost	790
§ 62	Dožádání mezi orgány sociálně-právní ochrany dětí	797
§ 63	zrušen	802
§ 64	Zvláštní úprava ke správnímu řízení na úseku sociálně-právní ochrany dětí	802
§ 65–67	ČÁST JEDENÁCTÁ Přechodná a závěrečná ustanovení	805
§ 65	Přechodná ustanovení	805
§ 66	Zrušovací ustanovení	806
§ 67	Účinnost	807
VYHLÁŠKA č. 473/2012 Sb., O PROVEDENÍ NĚKTERÝCH USTANOVENÍ ZÁKONA O SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANĚ DĚTÍ		
§ 1	Zaměření a rozsah vyhodnocování situace dítěte a jeho rodiny	809
§ 2	Obsah individuálního plánu ochrany dítěte	810
§ 3	Obsah a rozsah odborné přípravy fyzických osob vhodných stát se osvojitelem nebo pěstounem k přijetí dítěte do rodiny	811
§ 4	Minimální rozsah poradenství, které je osobě pečující nebo osobě v evidenci trvale nebo dočasně poskytováno při zajištění osobní péče o dítě svěřené do péče	812
§ 5	Obsah, zaměření a způsob zajištění zvyšování znalostí a dovedností v oblasti výchovy a péče o dítě pro osoby pečující a osoby v evidenci ...	812
§ 6	Standardy kvality sociálně-právní ochrany	813
§ 7	Účinnost	813
PŘÍLOHY	814

SMĚRNICE MINISTERSTVA PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ č. 2013/26780-21

ČÁST PRVNÍ Evidence a spisová dokumentace o dětech vedená obecními úřady obcí s rozšířenou působností		834
Díl první	Evidence a spisová dokumentace	834
Čl. 1	Obsah a způsob vedení evidence a spisové dokumentace	834
Díl druhý	Základní evidence	834
Čl. 2	Zařazení dětí do základní evidence	834
Čl. 3	Obsah základní evidence	836
Čl. 4	Rejstřík Om a spisová značka Om	836
Čl. 5	Jmenná kartotéka	836
Čl. 6	Spisová dokumentace	836
Čl. 7	Správní spis	839
Čl. 8	Podklad pro zpracování spisové dokumentace	839
Čl. 9	Postoupení spisu Om	840
Díl třetí	Pomocná evidence	840
Čl. 10	Obsah pomocné evidence	840
Čl. 11	Rejstřík Nom a spisová značka Nom	841
Čl. 12	Spis Nom	842
Čl. 13	Rejstřík dětí, kterým je třeba zprostředkovat osvojení	842
Čl. 14	Rejstřík dětí, kterým je třeba zprostředkovat pěstounskou péči	842
Čl. 15	Rejstřík dětí svěřených do výchovy jiné fyzické osoby odpovědné za výchovu dítěte	843
Čl. 16	Rejstřík dětí, u kterých obecní úřad obce s rozšířenou působností vykonává poručenství	843
Čl. 17	Rejstřík dětí, u nichž probíhá řízení o určení či popření rodičovství a u nichž byl obecní úřad obce s rozšířenou působností ustanoven opatrovníkem	843
Čl. 18	Rejstřík dětí, u nichž bylo rozhodnuto o výchovném opatření	844
Čl. 19	Rejstřík dětí umístěných v zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy anebo dětí umístěných ve středisku výchovné péče	844
Čl. 20	Rejstřík dětí svěřených do péče zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc	844
Čl. 21	Rejstřík dětí, na které se zaměřuje sociální kuratela pro děti a mládež	844
Čl. 22	Rejstřík dětí mladších patnácti let podezřelých ze spáchání činu jinak trestného	845
Čl. 23	Rejstřík dětí, proti kterým bylo zahájeno trestní stíhání	845
Čl. 24	Rejstřík dětí ve výkonu trestního opatření odnětí svobody a ve výkonu vazby	845
Čl. 25	Rejstřík dětí, na kterých byl spáchán trestný čin ohrožující život, zdraví, svobodu, jejich lidskou důstojnost, mravní vývoj nebo jmění, nebo je podezření ze spáchání takového činu	846
Čl. 26	Rejstřík dětí vyřazených ze základní evidence	846
Díl čtvrtý	Vedení evidence a spisové dokumentace v elektronické podobě	846

Čl. 27	Technické nosiče dat a další technické produkty	846
Díl pátý	Ukládání spisů a vyřazení z evidence	847
Čl. 28	Vyřazení dítěte ze základní evidence	847
Čl. 29	Vyznačení vyřazení dítěte ze základní evidence	848
Čl. 30	Uzavření spisu a vyřazení evidenčního štítku	848
ČÁST DRUHÁ Evidence a spisová dokumentace vedená obecními úřady obcí s rozšířenou působností v oblasti náhradní rodinné péče		849
Čl. 31	Rozsah evidence a spisové dokumentace v oblasti náhradní rodinné péče	849
Čl. 32	Spisové dokumentace o žadatelích a evidence žadatelů	849
Čl. 33	Spisová dokumentace o osobách pečujících a osobách v evidenci, evidence osob pečujících a osob v evidenci	851
ČÁST TŘETÍ Evidence a spisová dokumentace vedená obecními úřady		853
Čl. 34	Obsah evidence a spisové dokumentace	853
Čl. 35	Použití ustanovení o evidenci a spisové dokumentaci vedené obecními úřady obcí s rozšířenou působností.	853
ČÁST ČTVRTÁ Přechodná a závěrečná ustanovení		854
Čl. 36	Přechodná ustanovení	854
Čl. 37	Zrušovací ustanovení	854
Čl. 38	Účinnost	854
Seznam literatury		856
O autorech		860
Rejstřík		861